

INFORMATIENOTA-BRIEF RAAD BLARICUM

Informatienota/brief

Van			
Aan	Gemeente Blaricum – Gemeenteraad		
Portefeuillehouder	E.J.M. Boersen–de Jong (Blaricum)		
Informatie bij	,	Tel. nr.	

Onderwerp

Rapport de Bijvanck Over Morgen

Portefeuillehouder?

E.J.M. Boersen–de Jong (Blaricum)

Openbaar

Ja

Kennisnemen van Voorgesteld besluit

1. Kennisnemen van de uitkomsten (conclusies en aanbevelingen) in de eindrapportage van bureau Over Morgen voor de warmteopties voor de Bijvanck.

Aanleiding (inleiding)

De gemeente heeft bureau Over Morgen gevraagd om te verkennen wat de mogelijkheden zijn om de Bijvanck te verduurzamen. Hoe zou deze wijk anders (toekomstbestendig) verwarmd kunnen worden en hoe kan een goede infrastructuur aangelegd worden om elektrische auto's op te laden? En wat betekenen al deze zaken voor de bewoners en

netbeheerder Liander? Over deze en andere vragen heeft bureau Over Morgen zich gebogen.

Onderdeel van het onderzoek was het ophalen van input bij bewoners van de wijk. De bewonersavonden van 12 november en 12 december 2019 kwamen hieruit voort.

Kernboodschap

De eindrapportage van bureau Over Morgen biedt geen eenduidige oplossing voor wat betreft de warmtetransitie. Daar is aanvullende informatie voor nodig. Om een weloverwogen besluit te nemen voor de warmteoplossing in de Bijvanck, is het verder uitbouwen van kennis, middelen en een blijvende samenwerking met de directe stakeholders noodzakelijk.

All-electric betekent dat er alleen een elektriciteitsnetwerk in de wijk is. Als dat het geval is, dan is er een warmte-opwekinstallatie in de woning of het gebouw nodig die alleen elektriciteit gebruikt. Dit kan met infraroodpanelen of een warmtepomp.

De afwegingen voor een all-electric versus een warmtenet oplossing of een combinatie daarvan moeten verder verkend en gewogen worden. Als flexibiliteit zwaar weegt in de overwegingen, is all-electric de meest voor de hand liggende oplossing. Particulieren en Woningcorporatie Het Gooi en Omstreken hebben dan de tijd om tot 2050 aardgasvrij te worden. Als het (deels) aardgasvrij verwarmen van de wijk na de reconstructie de overhand heeft, of Het Gooi en Omstreken is bereid om voor hun woningen snel een overstap te maken naar aardgasvrij, is het warmtenet de meest logische optie.

Beide opties kunnen ook naast elkaar worden gekozen. De huurwoningen worden dan via een warmtenet verwarmd en de overige woningen via all-electric. Beide oplossingen kunnen op dit moment profiteren van een slimme planning van en keuzes voor de reconstructie van de Bijvanck.

Een warmtenet is een collectieve oplossing waarbij verwarmd water via buizen naar gebouwen wordt getransporteerd. We spreken van een middentemperatuur warmtenet als water met een temperatuur van maximaal 70 graden wordt aangevoerd en van een lage temperatuur warmtenet als de watertemperatuur maximaal 40 graden is.

De gemeente kan bij een warmtenet een meer sturende rol pakken in het bereiken van de aardgasvrijdoelen. Daarnaast zijn de woningen van Het Gooi en Omstreken 'warmtenet-ready' vanwege de isolatieslag de afgelopen jaren. Voor de woningcorporatie zijn daarom de maatregelen naar aardgasvrij relatief beperkt.

De belangrijkste redenen waarom nog geen definitieve keuze voor een warmteoplossing gemaakt kan worden:

- o Inzichten uit de gesprekken met de directe stakeholders (en bewoners) en analyse laten zien dat er geen duidelijke voorkeur is voor een warmteoplossing. De schaal en het type woningen van de Bijvanck laat zien dat naast een individuele all-electric oplossing, ook een warmtenet ook tot de mogelijkheden behoort.
- o Voor een warmtenet is een warmtebron noodzakelijk. Hiervoor zijn door Over Morgen meerdere opties voor de Bijvanck aangedragen. Op de korte termijn adviseert Over Morgen om zonthermie en een collectieve warmtepomp nader op haalbaarheid te onderzoeken. Op de lange termijn (na 2030) is ultradiepe geothermie een mogelijke oplossing.
- o Voor zowel de all-electric oplossing als een warmtenet zal (lokale) verzwaring van het elektriciteitsnet noodzakelijk zijn. Voor het warmtenet is dat beperkt tot de locatie waar de wijkwarmtepomp komt te staan. Voor de all-electric oplossing zal verzwaring meer verspreid zijn over de wijk. De verwachting van Liander is dan ook dat bij de stap naar all-electric, de middenspanningsstations in de wijk verzwaard moeten worden.
- o Voor zowel de corporatiewoningen als de particuliere woningen blijkt dat zowel een warmtenet als een all-electric oplossing een vrij grote onrendabele top hebben. Dit komt doordat de huidige gasprijs te laag is om over te stappen op alternatieven. Om toch tot een aardgasvrije wijk te komen zijn subsidies en leningen onontbeerlijk.
- o Het advies van de bewoners is om gefaciliteerd te worden bij de stap naar aardgasvrij. Ofwel een participatietraject met de bewoners om tot een gezamenlijke keuze te komen is onontbeerlijk.

Aansluiting van de laadinfrastructuur bij de reconstructie

De reconstructie biedt kansen om een nieuwe warmtevoorziening te introduceren, maar ook om te anticiperen op het toenemend aandeel elektrische voertuigen en de benodigde laadinfrastructuur. De herstructurering biedt ruimte om slimme invulling te geven aan de groeiende behoefte aan laadinfrastructuur. Over Morgen heeft voorgesteld om hierbij te kiezen voor laadpleinen (met 5 laadpalen per locatie) en deze te plaatsen op toegankelijk gelegen gebieden op loopafstand, verdeeld over de erven. Hiermee wordt gehoor gegeven aan de zorg van inwoners over verrommeling van de wijk door (het gebrek aan) parkeerplaatsen en zoekverkeer binnen de erven.

In deze nieuwe strategie kan bij de aanvraag van een laadpaal, deze nog steeds binnen een straal van 250 meter worden geplaatst, zoals is afgesproken met de concessiehouder PitPoint. De definitieve locaties van de laadpleinen zijn afhankelijk van de keuzes voor de parkeerpleinen. Dit wordt meegenomen in de uitwerking van de schetsontwerpen.

Consequenties

Wat zijn de implicaties van dit rapport voor de Bijvanck en de huidige herstructureringsplannen?

Bij de herinrichting van de Bijvanck is het voorstel van adviesbureau Sweco, naar aanleiding van het rapport van Over Morgen, om rekening te houden met een ruimtereservering voor een warmtenet alsmede een all-electric oplossing. Op dit moment kan nog geen definitieve keuze worden gemaakt en zal dus worden voorgesorteerd op beide mogelijkheden.

Voor een warmtenet moeten o.a. in beeld gebracht worden waar de bestaande bomen (en hun kluiten) zich bevinden, en welke daarvan ter zijner tijd weg moeten. Dit geldt ook voor de grote leidingen (gas en water). In het ontwerp wordt ook rekening gehouden met de ligging van deze ruimtereservering voor de keuze verharding. Bijvoorbeeld door geen asfalt aan te leggen op die plaatsen zodat voorkomen wordt dat dit over een paar jaar weer uit moet. Tevens worden geen bomen op deze plekken geplaatst.

In geval van all-electric zal mogelijk de bestaande electra kabel in de toekomst vervangen moeten worden, op deze locatie worden ook elementen verharding gebruikt en of bijvoorbeeld groen. Zo blijft het uit te leggen aan bewoners

Tot slot, zal ook rekening gehouden worden met extra transformatorhuisjes die Over Morgen al in beeld heeft gebracht.

Communicatie

Tijdens de bewonersavonden in november en december hebben aanwezigen e-mailadressen achtergelaten om op de hoogte te blijven van de vervolgstappen. Het rapport van Over Morgen wordt op de gemeentelijke website geplaatst en via de e-mail worden de bewoners geattendeerd op het rapport en de uitkomsten op hoofdlijnen. Daarnaast verschijnt er een kort bericht in de Hei&Wei over de eindrapportage van bureau Over Morgen. De communicatie sluit aan op de berichtgeving over de reconstructiewerkzaamheden voor de Bijvanck.

Vervolg

Voor de Bijvanck is een stap gemaakt met een quick scan van de warmteopties. Over Morgen adviseert om deze lijn door te zetten en toe te werken naar een uitvoeringsplan aardgasvrij, middels de volgende stappen:

1. Projectteam vormen/uitbouwen:

- o bijeenkomsten periodiek te blijven voortzetten met Liander en woningbouwcorporatie Het Gooi en Omstreken (en eventueel aangevuld met Hut van Mie)
- 2. Afwegingen verkennen en knopen doorhakken
 - o Door met elkaar de warmteopties verder te gaan verdiepen (zowel qua techniek, bronnen, businesscase als draagvlak) zal elke stakeholder stap voor stap ook knopen kunnen gaan doorhakken over de te maken keuzes op weg naar een aardgasvrije wijk.
- 3. Budget en inzet garanderen voor vervolgstappen en verkennen van subsidies
 - o Dit kan door gebruik te maken van landelijke subsidies
 - o Deelname aan de proeftuin aardgasvrije wijken biedt een stok achter de deur om aardgasvrij of aardgasvrij-ready te worden.
- 4. Participatietraject starten
 - o Er zal een breed communicatie- en participatietraject gestart moeten worden om inwoners te betrekken bij zowel de reconstructie als de stappen naar een aardgasvrije wijk. Aangezien dit al loopt in samenwerking met Sweco is het belangrijk om de participatiemomenten te gebruiken voor het onderwerp 'aardgasvrije wijk' om te voorkomen dat bewoners niet twee keer bevroegd worden.
- 5. Opstellen van een wijkuitvoeringsplan
 - o Op basis van stappen 1 t/m 4 kan een wijkuitvoeringsplan aardgasvrij worden opgesteld. In het Klimaatakkoord is dit opgenomen als verplichte stap voor startwijken waar voor 2030 wordt toegewerkt naar een aardgasvrije of aardgasvrij ready wijk.

Bijlagen

- Rapport Over Morgen